

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΕΓΧΟΥ &
ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ (ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.)
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

Αγράφων 3-5, Μαρούσι
Τ.Κ. 15123
Τηλ. 2105212000
www.keelpno.gr
Facebook: @keelpno
Twitter: @keelpno_gr

Πληροφορίες:
Τμήμα Επιδημιολογικής Επιτήρησης &
Παρέμβασης
Γραφείο Νοσημάτων που Μεταδίδονται με
Διαβιβαστές
ΔΑΝΑΗ ΠΕΡΒΑΝΙΔΟΥ, 2108899052
Φαξ: 2108818868

Μαρούσι, 29-05-2018
Αρ. Πρωτ. : 5520
Διαβάθμιση : ΚΠ

Προς:

- **Όλες τις Υγειονομικές Περιφέρειες,**
Υπόψη Διοικητών (όπως ο Πίνακας Αποδεκτών),
με παράκληση διαβίβασης του εγγράφου σε όλες τις
Μονάδες Υγείας της περιοχής ευθύνης τους, προς
ενημέρωση των:
1. Διοικητών Νοσοκομείων
2. Διευθυντών Ιατρικών Υπηρεσιών
3. Προέδρων Επιτροπών Νοσοκομειακών Λοιμώξεων
4. Ιατρών των Μονάδων Υγείας
- **Ιατρικούς Συλλόγους** (όπως ο Πίνακας Αποδεκτών),
με παράκληση προς ενημέρωση των μελών τους.

Θέμα: «Ενημέρωση επαγγελματιών υγείας για την ανάγκη επιτήρησης της λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου, 2018»

Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Όπως γνωρίζετε, τα έτη 2010 - 2014 και 2017 καταγράφηκαν κρούσματα λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου σε ανθρώπους και ζώα, σε πολλές περιοχές της χώρας, ενώ κυκλοφορία του ιού έχει καταγραφεί σε όλες σχεδόν τις Περιφέρειες.

Πιο συγκεκριμένα, τα έτη 2010-2014 καταγράφονταν -σε κάθε περίοδο μετάδοσης- περιστατικά λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου. Το 2017 -μετά από δύο έτη (2015-2016) χωρίς καταγραφή κρουσμάτων- διαγνώστηκαν εκ νέου κρούσματα της λοίμωξης σε ανθρώπους, τόσο σε περιοχές όπου είχαν και στο παρελθόν καταγραφεί ανθρώπινα κρούσματα, όσο και σε νέες περιοχές.

Η εμφάνιση περιστατικών λοίμωξης από τον ιό κατά τα έτη 2010-2014 και εκ νέου το 2017 (και μάλιστα και σε νέες περιοχές) υποδηλώνει ότι ο ιός του ΔΝ έχει εγκατασταθεί στη χώρα μας. Ως εκ τούτου, και δεδομένης της σύνθετης επιδημιολογίας και της απρόβλεπτης κυκλοφορίας του ιού, θεωρείται πιθανή και **αναμένεται η επανα-κυκλοφορία του ιού και η εμφάνιση κρουσμάτων στη χώρα και κατά την τρέχουσα περίοδο 2018** (ή/και τις επόμενες), τόσο σε γνωστές όσο και σε νέες περιοχές.

Θα θέλαμε να τονίσουμε εκ νέου την τεράστια σημασία της **έγκαιρης διάγνωσης** κρουσμάτων λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου σε κάθε περιοχή, με στόχο την έγκαιρη εφαρμογή μέτρων απόκρισης και να ζητήσουμε τη συμβολή σας στην πρόληψη και επιδημιολογική επιτήρηση της νόσου.

Η **ενισχυμένη επιδημιολογική επιτήρηση** της λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου έχει ιδιαίτερη σημασία, όχι μόνο για την περιγραφή και κατανόηση των επιδημιολογικών χαρακτηριστικών της νόσου, αλλά και για τον έγκαιρο προσανατολισμό και την εφαρμογή των μέτρων πρόληψης και ελέγχου σε τοπικό επίπεδο (ενισχυμένης επιδημιολογικής επιτήρησης, δράσεων καταπολέμησης κουνουπιών, δράσεων ενημέρωσης, μέτρων για την ασφάλεια του αίματος).

Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού και φθινοπώρου, το ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. ενημερώνεται, σε καθημερινή βάση, για τα τυχόν διαγνωσμένα κρούσματα, από τα εργαστήρια στα οποία διαγιγνώσκεται η πλειοψηφία των κρουσμάτων, προβαίνει σε άμεση διερεύνηση αυτών, ενημερώνει τις τοπικές αρχές και εκδίδει εβδομαδιαίες εκθέσεις επιδημιολογικής επιτήρησης.

Η έγκαιρη ανίχνευση κρουσμάτων λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου έχει καθοριστική σημασία, επίσης, για τη λήψη των απαραίτητων μέτρων για την **ασφάλεια του αίματος**, ώστε να αποφευχθεί η μετάδοση του ιού μέσω μετάγγισης αίματος.

Με στόχο την έγκαιρη ανίχνευση των κρουσμάτων, συνιστάται να **διερευνάτε εργαστηριακά για λοίμωξη από ιό του Δυτικού Νείλου κάθε κλινικά ύποπτο περιστατικό**.

Κλινική υποψία λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου τίθεται σε κάθε άτομο με πρόσφατη έκθεση σε κουνούπια, ή μετάγγιση αίματος ή μεταμόσχευση οργάνου, ιδίως κατά τους θερινούς - φθινοπωρινούς μήνες ΚΑΙ εμφάνιση τουλάχιστον ενός από τα παρακάτω:

- i. εγκεφαλίτιδας,
- ii. άσηπτης μηνιγγίτιδας,
- iii. άλλων οξέων κλινικών νευρολογικών εκδηλώσεων από το κεντρικό ή το περιφερικό νευρικό σύστημα (π.χ. οξείας χαλαρής παράλυσης),
- iv. πυρετού χωρίς κλινικές εκδηλώσεις από το νευρικό σύστημα (που ορισμένες φορές συνοδεύεται από εξάνθημα) και απουσία άλλης πιθανότερης διάγνωσης.

Ιδιαίτερη σημασία έχει ο εργαστηριακός έλεγχος για τον ιό περιστατικών εγκεφαλίτιδας χωρίς καθορισμένη διάγνωση, ιδιαίτερα σε άτομα μεγαλύτερης ηλικίας.

Για τη διάγνωση της λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου στην Ελλάδα, μπορείτε να στέλνετε δείγματα (ορού, ολικού αίματος, εγκεφαλονωτιαίου υγρού, ούρων), μαζί με το «Συνοδευτικό δελτίο αποστολής κλινικού δείγματος», στα παρακάτω εργαστήρια, κατόπιν επικοινωνίας με αυτά και σύμφωνα με τις «Οδηγίες αποστολής δείγματος» (www.keelpno.gr):

- 1) **Εθνικό Κέντρο Αναφοράς Αρμποϊών και Αιμορραγικών Πυρετών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης** (τηλ. 2310 999 006, 2310 999 151).
- 2) **Ελληνικό Ινστιτούτο Παστέρ** (τηλ. 210 6478819).
- 3) **Μονάδα Ανοσολογίας Λοιμώξεων, Εργαστήριο Μικροβιολογίας, Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών** (τηλ. 210 746 2011, 210 746 2133, 210 746 2140).

Σχετικά με την επιβεβαίωση της διάγνωσης, θα θέλαμε να επισημάνουμε τα εξής:

- Τα αντισώματα IgM μπορεί να παραμείνουν στον ορό για περισσότερο από ένα έτος μετά τη λοίμωξη, οπότε ένας τίτλος αντισωμάτων IgM μπορεί να αφορά σε παλαιότερη λοίμωξη. Ως εκ τούτου, σε περίπτωση ανίχνευσης ειδικών αντισωμάτων IgM στον ορό σε ένα μόνο δείγμα, η οξεία λοίμωξη θα πρέπει να επιβεβαιωθεί με επανέλεγχο του τίτλου των IgM αντισωμάτων στον ορό (2^ο δείγμα) και ανεύρεση σημαντικής αύξησης του τίτλου τους μεταξύ των διαδοχικών δειγμάτων ή με εφαρμογή της δοκιμασίας συνάφειας (avidity) των IgG αντισωμάτων.
- Η παρουσία υψηλού τίτλου ειδικών αντισωμάτων IgM στο αίμα ή στο ΕΝΥ αποτελούν μεν ένδειξη πιθανά πρόσφατης λοίμωξης, αλλά μπορεί να οφείλεται σε διασταυρούμενη αντίδραση με άλλους

φλαβοϊούς ή σε μη-ειδική αντίδραση (στην περίπτωση αυτή μπορούν να βοηθήσουν δοκιμασίες εξουδετερωτικών αντισωμάτων).

- Εάν το δείγμα ορού έχει συλλεχθεί εντός 8 ημερών από την έναρξη της νόσου, η απουσία αντισωμάτων IgM δεν αποκλείει τη διάγνωση της λοίμωξης από τον ιό και επί κλινικής υποψίας θα πρέπει να επαναληφθεί ο έλεγχος σε μετέπειτα δείγμα.
- Η ανίχνευση γενετικού υλικού του ιού (PCR) στο αίμα ή στο ENY ή στα ούρα επιβεβαιώνει τη διάγνωση της λοίμωξης. Ωστόσο, η χρησιμότητα της PCR στην ανίχνευση γενετικού υλικού του ιού στο αίμα περιορίζεται από τη βραχεία περίοδο ιαμίας. Πρόσφατες μελέτες έδειξαν ότι το RNA του ιού είναι ανιχνεύσιμο στα ούρα για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από ότι στο αίμα.

Κάθε εργαστηριακά επιβεβαιωμένο κρούσμα θα πρέπει να δηλώνεται άμεσα στο ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ., από κλινικούς ή εργαστηριακούς ιατρούς, ώστε να διενεργείται έγκαιρα η διερεύνησή του.

Η δική σας ευαισθητοποίηση και συμμετοχή στην πρώιμη διάγνωση των κρουσμάτων θεωρείται καθοριστικής σημασίας για την αποτελεσματική και έγκαιρη λήψη στοχευμένων μέτρων πρόληψης.

Στην ιστοσελίδα του ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. (www.keelpno.gr > I > Ιός του Δυτικού Νείλου (λοίμωξη από) > Πληροφορίες για τους επαγγελματίες υγείας) μπορείτε να βρείτε σχετικό ενημερωτικό υλικό για τη λοίμωξη από τον ιό του Δυτικού Νείλου:

1. Ενημέρωση επαγγελματιών υγείας για τη λοίμωξη από τον ιό του Δυτικού Νείλου.
2. Εκθέσεις επιδημιολογικής επιτήρησης.
3. Δελτίο Δήλωσης.
4. Οδηγίες αποστολής δείγματος για εργαστηριακό έλεγχο για τον ιό του Δυτικού Νείλου.
5. Συνοδευτικό δελτίο αποστολής κλινικού δείγματος προς τα διαγνωστικά εργαστήρια.

Το ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ. προσβλέπει στην ενεργό συνεργασία σας και στην εγρήγορσή σας για τη θωράκιση της χώρας μας από την ενδεχόμενη επανεμφάνιση της νόσου και την προστασία του πληθυσμού.

Το Γραφείο Νοσημάτων που Μεταδίδονται με Διαβιβαστές είναι στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε πληροφορία.

Με εκτίμηση,

Τμηματάρχης Επιδημιολογικής Επιτήρησης
& Παρέμβασης: Θεανώ Γεωργακοπούλου

Υπεύθυνη Γρ. Νοσημάτων που
Μεταδίδονται με Διαβιβαστές: Δανάη Περβανίδου

Ο Πρόεδρος ΔΣ ΚΕΕΛΠΝΟ

Θεόφιλος Ρόζενμπεργκ
αν. Καθηγητής Χειρουργικής
Πανεπιστημίου Αθηνών

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η Υπεύθυνη Γραμματέας
α.α.
Μαγκέροβα Έλενα